

Resultataftale 2026

mellem

**Dansk Centralbibliotek for
Sydslesvig**

og

Sydslesvigudvalget

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. (efterfølgende Dansk Centralbibliotek/DCB eller som opdelt i hhv. Biblioteket og Forskningsafdelingen).

Resultataftalen omfatter Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke i perioden 1. januar 2026 til 31. december 2026, jf. § 5 stk. 2 i lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig.

Bibliotekets og Forskningsafdelingens tilbud og initiativer sker altid i et flerårigt perspektiv Dog med den bemærkning at disse løbende bliver tilrettet, når nye behov opstår. Grundet de statslige bevillingsregler fastsættes det årlige bevillingsniveau i henhold til de på de årlige finanslove opførte midler, og efter drøftelser mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatkrav for Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingens virke baseret på egne formulerede formål og målsætninger. Sydslesvigudvalgets driftstilskud udgør sammen med virksomhedens øvrige indtægter den økonomiske ramme, inden for hvilken DCB og Forskningsafdelingen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås med det formål at udbrede kendskabet til Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke og for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig har Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V.

2.1. Baggrund

Dansk Centralbibliotek er det danske bibliotek i Sydslesvig. Hovedbiblioteket er beliggende i Nørregade 59, Flensborg. Der er filialer i Slesvig, Bismarcksgade 18 A og i Husum, Nystaden 81. Derudover er der et fællesbibliotek på Jes-Kruse-Skolen, Egernefærde. Biblioteksvæsenet råder over to bogbusser, som betjener hele det sydslesvigske område med besøg ved et stort antal skoler, børnehaver, børne- og ungdomshuse, skolefritidsordninger, forsamlingshuse samt et stort antal buslånere, hvis lånerkort ofte gælder for en hel familie.

Biblioteket samarbejder med Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. ved at stille materialer til rådighed til fritidslæsning fra skolebibliotekerne. Biblioteket har en stor samling af lokallitteratur, der går under betegnelsen: Den Slesvigske Samling. Den Slesvigske Samling består af ca. 60.000 materialeenheder, bøger, film, musik, pjecer m.v. samt digitaliserede værker. Derudover er der under Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. en selvstændig Forskningsafdeling med eget budget.

De seneste år er portalen Oplev Sydslesvig udviklet til at være en fast del af tiltag også i Danmark mht. at fremme interesse for mindretallet, og som en integreret del af denne portal tilbydes også Sydslesvigkalenderen, som bl.a. Flensborg Avis og andre kan trække på mht. data på begivenheder. Endvidere huser Dansk Centralbibliotek også følgende organisationer hhv. samarbejdspartnere: Foreningen Norden; Sydslesvigs danske Kunstforening, ECMI-Library (ECMI, European Center for Minority Issues) samt Stefan Seidlers regionale partikontor (SSW).

2.2. Organisation, medlemmer og personale

Bibliotekets øverste myndighed er Biblioteksbestyrelsen, hvis medlemmer er udpeget af, og repræsentanter for følgende organisationer: Grænseforeningen e. V., Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening e.V., Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger e.V., Sprogforeningen i Sydslesvig, Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. samt en repræsentant fra Brugerrådet. Der er endvidere valgt to medarbejderrepræsentanter.

Den daglige ledelse varetages af bibliotekschefen og souschefen. Forskningsafdelingen, hvis forskningsleder leder historikerne, modtager faglig sparring og rådgivning af et dertil nedsat Forskningsudvalg.

2.3. Formål

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig har jf. vedtægterne til formål

- at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark
- at formidle dansk og nordisk sprog og kultur
- at fremme kendskabet til Sydslesvigs særpræg
- at fremme historisk og anden videnskabelig forskning og formidling
- at indsamle, registrere og bevare arkivalier

2.4. Vision, mission, målsætninger, motto mv.

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs motto har i mange år været, at vi vil være stedet, hvor man møder alt det danske, dog i visse sammenhænge også i udvidet udgave som:

”stedet, hvor du kan møde alt det danske – det slesvigske & det nordiske”

Biblioteket har en stor styrke i at være grundlagt på dansk kultur og skal konstant have fokus på formidling af dansk sprog og dansk kultur, hvor det skal markere sig som stærk samarbejdspartner for alle i grænselandet og Sydslesvig. Dertil skal nævnes, at formidlingen af nordisk sprog og kultur fortsætter.

Biblioteket er således både læsestedet, lærestedet og mødestedet i forlængelse af bibliotekets funktion som kultur-, oplysnings- og læringsinstitution, altså som samlingssted. Biblioteket skal fortsat arbejde med biblioteksrummene/bogbusser, som det sted hvor brugerne mødes og får gode og uventede oplevelser.

Vi formulerede i 2024 også et visionshæfte: ”Vores vej: mission og målsætninger”.

Visionshæftet binder bibliotekets rammer og arbejde sammen og fortæller om:

- Vision & mission
- Målsætninger
- Indsatsområder
- Formål
- Logoer
- Bibliotekets fortælling

3. Resultataftalens relationer til projekter, økonomi mv.

I 2024 færdiggjorde biblioteket det i alt 3-årige projekt støttet af Sydslesvigudvalget: "Mindretallet på tur". Som det fremgik af projektrapporten indsendt til udvalget, ville vi i resultataftalen indarbejde dele af de mest givende aktiviteter som en mere fast del af driften, samtidig med at igangsætte et udviklingsarbejde på tværs af en række organisationer, under overskriften: "tættere sammen med Danmark, tættere sammen om nyheder", også kaldet "Denmarks-Kommissionen".

Dette udviklingsarbejde påregner vi at finde tid til i efteråret 2025, men vil så satse på at visse dele skal have effekt i 2026: derfor er det nævnt i resultataftalens mål, da det også forpligter til, at vi rent faktisk finder frem til en prioritering af aktiviteter i Danmark.

Både i efteråret 2025 og år 2026 vil vi fortsat være begrænset involveret i det store Interreg-projekt Dannelsesregion Femern Bælt, idet vi får en kvartalsvis kompensation og samtidig opbygger både erfaringer og netværk: i Danmark gør vi en række samarbejdspartnere opmærksomme på mindretallet i Sydslesvig, og i Lübeck-området tilsvarende, med mulighed for at bruge dette som platform til projektet "Nordiske fællesskaber".

Sydslesvigudvalget har med bevillingen til "Nordiske fællesskaber" fra oktober 2024 – september 2026 givet muligheden for en række ekstra aktiviteter med fokus på Norden, herunder øge kendskabet til, og gerne samarbejde i relation til de nordiske lande. En række aktiviteter er planlagte til sommeren og efteråret 2025, og dermed også planlægning af 2026 aktiviteter påbegyndt, så vi er sikre på at nå i mål. Da der er tale om en ekstra bevilling, er der i 2026 i indeværende aftale ikke indlagt mål der har relationer til nordiske aktiviteter som led i at skabe selvstændig projektaktivitet.

Afslutningsvis bør nævnes det projekt, biblioteket selv har igangsat mht. etablering af åbent bibliotek (selvbetjening) i Slesvig. Det sker uden reduktion i den bemandede åbningstid, og vi håber naturligvis at det vil være med til at øge brugen og udlånet i Slesvig. Som afledt konsekvens har vi udvidet de åbningstimer, der altid har været del af resultataftalen, og specificeret at det er uændret bemandet antal timer. Udgift til etableringen er indtil videre begrænset, og det tekniske udstyr vil blive afskrevet over et par år, da vi som sådan kan "tage det med", skulle vi ønske at bruge det et andet sted

4. Mål for Dansk Centralbiblioteks arbejde i 2026

Det er en af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs kerneopgaver at være bindeled mellem fortid, nutid og fremtid. Dette sker gennem de tilbud, biblioteket stiller til rådighed. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig hviler på den danske bibliotekslov, der præciserer, at biblioteker skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet. Biblioteker er en af grundpillerne i et demokratisk samfund og i takt med samfundets og brugernes udvikling skal bibliotekers tilbud også udvikle sig, så de til stadighed kan matche brugernes behov for at blive klogere på sig selv og verden, tilegne sig viden og få uventede oplevelser.

Formidling af klassiske bibliotekstilbud - bøger, tidsskrifter, aviser, film, musik og hjælp til litteratursøgninger - hører fortsat til kerneopgaven. Tilbud som IT-vejledning/introduktioner, digitale bibliotekstilbud, herunder også AI/KI-kompetencer, er også blevet kerneopgaver for biblioteket, der også mærker behov for tilbud om "digital dannelse" – f.eks. øget viden om kildekritik på nettet. Samtidig skal biblioteket også facilitere "mødestedet" – stedet, hvor man mødes til foredrag, konferencer, udstillinger, koncerter, danskurser, læsekrede, diskussioner om aktuelle emner – og stedet, hvor der er tid og rum til både (livslang) læring og fordybelse for den enkelte.

Forskning er en kerneopgave i Forskningsafdelingen og skal fremadrettet også være det i Den Slesvigske Samling lige som den folkelige formidling.

Det gælder afholdelse af foredrag, rundvisninger og byrundture med historisk indhold, udstillinger, der viser Forskningsafdelingens og Den Slesvigske Samlings materiale.

Det gælder også indsamling, registrering og bevaring af materiale om Slesvigs historie og om at vejlede og informere forskere, studerende og andre interesserede, som benytter arkivet og samlingen. Desuden er en kerneopgave at indsamle, registrere og arkivere arkivmateriale fra det danske mindretal i Sydslesvig.

Implicit i alle bibliotekets mange opgaver ligger et stort fokus på formidling af dansk og nordisk sprog, kultur og historie - og allerhelst i partnerskaber med andre centrale aktører både nord og syd for grænsen. Et udpluk af bibliotekets opgaver giver et indblik i de mangeartede emner:

Formidling i biblioteker og bogbusser:

- udvælgelse, accession, katalogisering af nye materialer – med tilsvarende kassation af gamle materialer
- velkommen til nye lånere – registrering, indmeldelse og intro til biblioteket
- modtagelse af og kontinuerlig support til danskursister
- personlig formidling og vejledning – f.eks. intro til nye materialer og hjemmesider
- biblioteksorienteringer og rundvisninger
- formidling – og hjælp til søgning på/i diverse hjemmesider og databaser
- digital markedsføring f.eks. på Facebook, Instagram mv.
- samfundsengagement, klimabevidsthed, bæredygtighed

Arrangementer:

- foredrag, forfatteraftener, debatarrangementer, årstidsfester, film for børn og voksne, læsekredse, hjælp til IT, formidlede filmforevisninger, book-talks, udstillingsprojekter, konkurrencer og lege; alle aktiviteter arrangeres så vidt muligt i samarbejdsrelationer, som f.eks. vores tilbud under "Forskningens døgn" derudover deltagelse i en række aktiviteter i Sydslesvig, f.eks. Sommerhøjskolen, årsmøder, Fantasylejr m.m.
- markedsføring omkring Sydslesvigkalenderen og arrangementsvirksomhed – f.eks. program, plakater, flyer, hjemmeside, Facebook/Instagram m.m.

Udstillinger og konferencer:

- 5-6 udstillinger årligt i samarbejde med Sydslesvigs danske Kunstforening samt med Foreningen Norden – og øvrige interesserede, relevante samarbejdspartnere
- udstillinger i udlånet – f.eks. om historiske emner, temaer og inspiration til læsning, fotoudstillinger, udstillinger for børn, udstillinger af udvalgte kunstnere eller projekter.
- gratis udlån af salene til aktiviteter arrangeret af danske organisationer inden for mindretallet samt offentlige myndigheder i Danmark og Tyskland

4.1. Tilgængelighed og forudsætninger

Biblioteket i Flensborg har åbent 49 timer/uge (hele året, undtaget helligdage).

Biblioteket i Slesvig har åbent 14 timer/uge (48 uger) med bemandet åbningstid.

Pt. påregnes at der vil være åbent for tilmeldte lånere fra kl. 06.00 – 22.00 på hverdage, og 06.00 – 18.00 i weekenden (for at sikre tilpas ro for beboere mv., i Tyskland er man stadig meget opmærksomme på begrænse aktiviteter på søndage)

Biblioteket i Husum har åbent 14 timer/uge (48 uger) (der påregnes dog lukket lørdage om sommeren som forsøg både i Slesvig og Husum, til gengæld åbent alle lørdage resten af året i stedet for den nuværende ordning med 1. lørdag i måneden)

Fællesbiblioteket i Egernfærde har åbnet 8 timer/uge (40 uger).

Bogbusserne har samlet åbent i 64 timer/uger (40 uger). Herudover vil Bogbusserne danne rammen ved forskellige begivenheder i Danmark og Slesvig-Holsten.

Lån af materialer fra biblioteket og betjening på biblioteket er vederlagsfrit for brugeren. Biblioteket kan opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden.

Biblioteket skal gennem deltagelse i det almindelige lånesamarbejde søge at skaffe brugerne det materiale, som biblioteket ikke selv råder over (dansk og tysk lånesamarbejde). Biblioteket samarbejder med Dansk Skoleforenings PLC'er og parterne har sammen opdateret samarbejdsaftalen, som revideres årligt.

4.2. Nye indsatsområder – inden for kerneopgaverne

I 2026 fortsætter vi med nye indsatsområder som er et resultat af arbejdet omkring vision og strategi og altså del af den løbende udvikling af driften.

I det følgende afsnit har vi konkretiseret nogle af disse udviklingsopgaver og – ønsker. De præsenteres i et skema med fokus på, at de skal supplere – og kvalificere – vores løbende driftsopgaver, som udgør kernen i vores mangfoldige aktiviteter.

Det er udgangspunktet, at ca. 10-20 % af vores ressourcer vil vi dedikere til udviklingsopgaver og aktiviteter, mens 80-90 % af ressourcerne går til den løbende drift. Arbejdet med både drifts- og udviklingsopgaver er naturligvis under forudsætning af, at der ikke sker væsentlige ændringer i vilkårene.

Resultataftalen 2026 er fortsat opdelt efter de overordnede temaer som er beskrevet i strategien og med konkrete opgaver og mål, som skal opfyldes i løbet af året:

Rum og formidling, f.eks.

- Understøttelse af fokus på digital dannelse for børn, unge og voksne
- Tilpasning af hovedbibliotekets og filialernes rum til konkrete opgaver, såsom formidling, digital dannelse, mulighed for fællesskaber i andre/nye fysiske rammer, siddepladser til forskellige formål –
- Videreudvikling af 'mødestedet'
- Understøttelse af samfundets digitale transformation med kompetenceudvikling af personalet (og dermed brugerne)
- Videreudvikling og formidling af digitale tilbud
- Udbygning af brugernes viden om og brug af digitale tilbud

Læseglæde og fællesskaber, f.eks.

- Understøttelse af nationale indsatser omkring læselyst/læseglæde
- Understøttelse af det nationale spor "Glæden ved sprog, litteratur og læsning" –
- Etablering af nye samarbejdsprojekter mht. læseglædetilbud for børn og voksne
- Tilbud om litteratur i nye rammer
- Litteraturen skal være tilgængelig – også den digitale
- Etablering af nye fællesskaber

Kultur og viden, f.eks.

- Formidling af dansk og nordisk kultur i mange former som f.eks. udstillinger, foredrag, musik, film, artikler, festival
- Formidling af viden om Sydslesvig – også i Danmark i mange former som f.eks. udstillinger, foredrag, artikler, bogudgivelser
- Formidling af debatskabende tilbud som f.eks. klimaudfordringer, politik, videnskab
- Løbende konsolidering og udbygning af kursusvirksomheden med nye tilbud, som kan fastholde og fremme interessen for det danske og dansk mindretal

Service og samarbejde, f.eks.

- Service i topkvalitet skal være et kendetegn for biblioteket
- Brugernes betjenes imødekomende og hjælpsomt
- Undersøgelse af nye betjeningsområder som f.eks. samarbejde om sociale indsatser
- Biblioteket opleves som en attraktiv samarbejdspartner
- Biblioteket faciliterer møder og fællesskaber med mulighed for aktiv deltagelse

Fokus på Sydslesvig, f.eks.

Den Slesvigske Samling

- Fortsat formidling af Sydslesvigs unikke kultur og historie over for den danske befolkning mhp at skabe møder med det danske mindretal
- Præsentation af nye elementer i samlingen, f.eks. fra Rigsarkivet og Aabenraa
- Digitaliseret tilgang til materialer (kulturarv)

Oplev Sydslesvig og Sydslesvigkalenderen

- Fortsat formidling af Sydslesvigs unikke kultur og historie over for den danske befolkning mhp at skabe møder med det danske mindretal
- Integration af initiativer og kompetencer inden for mindretallet, med hhp fælles markedsføring og kommunikation.
- At fremme digitalisering inden for mindretallet – både med henblik på kommunikation og administration
- Videreformidling af best practices fra projektet inden for mindretallet
- Proaktivt at inddrage relevante interessegrupper for at udbygge mindretallets image som værdifuldt for samfundet både nord og syd for grænsen.
- Videreudvikling af Sydslesvigkalenderen mhp flere brugere

4.3. Nærmere om Bibliotekets udviklingsopgaver 2026

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i %	Bemærkning
Rum og formidling				
	Formidling	Fortsat fokus på AI og dens betydning for brugerne/borgerne, inkl. implementering af AI-strategi specifik for DCB.	10	
	Formidling	Tilbyde flere muligheder for viden om dansk kultur ved aktiv deltagelse i arrangementer i DK (jf. "Danmarks-Kommissionen")	10	
	Rum	Bibliotekslokalerne bruges mere aktivt til aktuelle og opmærksomhedsskabende udstillinger.		
Læseglæde og læsefællesskaber				
	Læseglæde	Gennem "Læserservice" give personalet redskab til at gøre brugere klogere på eget læseliv, herunder udbyde kurser i DK om dette	10	
	Læseglæde	Udvikle mulighed for fællesskab omkring bogbussen bl.a. ved fælles arrangementer også med SSF, Kirke mv., og modvirke ensomhed		
	Læsefællesskaber	Samarbejde med Børne- og ungdomshuse om interesse for læsning, inkl. understøtte personalets viden om litteratur	10	
Kultur og viden				
	Kultur for alle	Oparbejde samling af børnelitteratur som går under begrebet "stillebøger", billedbøger uden tekst, som giver mulighed for at skabe egne fortællinger, uden sprogbarriere,		
	Kultur for alle	Samarbejde med Dansk Sundhedstjeneste om flere tilbud til enlige ældre, dvs. udvidelse af vores "Bogen kommer" koncept	10	

	Kultur for alle	Sikre at vores kulturtilbud udbydes på en bæredygtig og inkluderende måde, inkl. implementering af opdateret "Klimabevidst bibliotek"	10	
Service og samarbejde				
	Service	Implementering af "wayfinding" projekt i forhold til at navigere rundt på Flensborg Bibliotek	10	
	Samarbejde	Deltage i, hhv. arrangere møder for de sydslesvigske organisationer (Forum mv.)	10	
	Samarbejde	DFfS og DCB's beskrivelse af 'det gode bogbusbesøg' ved skoler evalueres		
Fokus på Sydslesvig				
	Den Slesvigske Samling	Genlancering af byvandring, dog i samarbejde med andre udbydere.	10	
	Den Slesvigske Samling	Fortsat digitalisering og formidling af samlingens materialer mhp. at tilgængeliggøre Sydslesvigs unikke kultur og historie over for den danske befolkning.		
	Oplev Sydslesvig	Videreudvikling af indholdet på portalen, f.eks. flere informationer om mindretallet, jf. også "Danmarks-Kommissionen".	10	

4.4. Nærmere om Forskningsafdelingens opgaver 2026

Forskningsafdelingen, og i den forbindelse også Den Slesvigske Samling i forhold til forskningsmæssige opgaver, har i indgået aftaler med både Syddansk Universitet, Aarhus Universitet, Rigsarkivet og Schleswig-Holsteinische Landesbibliothek. Hver for sig og sammen vil afdelingerne også fremover indgå i samarbejder med kultur- og forskningsinstitutioner i Danmark og Nordtyskland, som f.eks. Christian-Albrecht Universität zu Kiel, Europauniversität Flensburg, Københavns Universitet m.fl.

Det er fortsat vigtigt at Forskningsafdelingen er en naturlig samarbejdspartner for hele det danske mindretal i Sydslesvig, herunder især de danske organisationer. Tilsvarende er det vigtigt, at Arkivet er og opfattes som hele mindretallets arkiv, og at det indsamlede materiale som udgangspunkt stilles frit til rådighed for alle interesserede brugere.

Gennem de seneste par år er antallet af foredrag og oplæg steget meget markant. Det har betydet et skifte i afdelingens opgavefordeling, så formidlingsopgaverne fylder betydeligt mere end tidligere, mens forskningsopgaverne er blevet tilsvarende mindre.

Forskningsafdelingen er medansøger til et større forsknings- og formidlingsprojekt i samarbejde med Rigsarkivet, Museum Sønderjylland og Syddansk Universitet. Ansøgningen er sendt til Augustinus Fonden og har titlen "Grænselandets Trusselsbilleder i Forandring". En evt. bevilling vil ikke medføre direkte midler, men mulighed for ph.d.-forløb i et større omfang.

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.
Forskningsprojekt 1	Det sydslesvigske Samråds historie 1971-2023.	Præsentation af bogen med deraffølgende aktiviteter, opfølgende artikler mv.	10
Forskningsprojekt 2	Klaus Tolstrup Petersens ph.d. projekt om Den sønderjyske bevægelse i Danmark omskrives til bogmanuskript	Ph.d.-projektet forventes afsluttet i oktober 2025, og omskrives derefter til en bog.	10
Forskningsprojekt 3	Indledende undersøgelser til et projekt om sydslesvigske ferieboern i Danmark	Det vil føre til et større forskningsprojekt om betydningen af disse ferieophold i Danmark.	10
Arkivopgaver	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og større omrokering af arkivmaterialer	Løbende indsamling og registrering, digitalisering samt afsluttet oprydning.	20
Formidling 1	Foredrag, kronikker, øvrige artikler, udstillinger mm., også relateret arkiv.dk, fotos mv.	Vi holder markant flere foredrag og oplæg end tidligere.	40
Formidling 2	Historiefortællinger via podcast og korte videoklip	Vi vil fokusere på at formidle korte historier, der tager afsæt i Arkivet og/eller Den slesvigske Samling – blandt andet via Facebook.	10

4.5. Øvrige forpligtelser

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. er en tysk juridisk enhed, indført i Amtsretten Flensborg den 21. februar 1997 med nr. VR 1572 (Vereinsregister), med seneste justeringer tilført juni 2017.

Biblioteket får ud over tilskud fra Danmark også tilskud fra Slesvig-Holsten, amterne Nordfrisland og Rendsborg-Egernfærde, de amtsfrie byer Flensborg og Kiel samt ca. 80 kommuner i landsdelen Slesvig.

Som følge af tilskuddet fra tysk side og placeringen i Tyskland skal de til bevillingerne knyttede betingelser fra tysk side ligeledes tilgodeses f.eks. i form af Jahresabschluß, Verwendungsnachweis, Steuerbilanz og andre krav til regnskabsmæssig afrapportering m.v.. Således skal der tages hensyn til såvel regler, love, vejledninger tilknyttet de tyske bevillinger, tysk lovgivning generelt f.eks. i forhold vedrørende skat, moms, pensionsforsikringer m.v. som til danske regler på tilsvarende området, hvilket kræver, at biblioteket har dybtgående viden på samtlige områder for at kunne opfylde samtlige krav.

"Foreningens regnskabsudarbejdelse og administration er underlagt et betydeligt antal love og forskrifter, der omfatter såvel danske- som tyske regler om forvaltning, budget- og bevillingsregler, skatteret, momsret, ansættelsesret, bogføringsregler samt regnskabsregler. Et sådant omfattende sæt regler stiller betydelige krav til kompetencer og ressourcer" (citater fra Revisionsprotokollat af 27. marts 2012). Grundlæggende hviler Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen på danske forudsætninger, hvor det er muligt.

5. Bevilling, resultatvurdering og regnskabsaflæggelse

5.1. Bevilling

Sydslesvigudvalget yder i 2026 Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. et grundtilskud på i alt 32.970.264 DKK fordelt med 30.469.500 DKK til biblioteksvirksomhed hhv. 2.500.764 DKK til forsknings- og arkivvirksomheden. Endvidere ydes et tilskud på 112.500 DKK (P51 kompensation), og dermed modtages i alt bevilling på 33.082.764 DKK

5.2. Udbetaling

Tilskuddet til Dansk Centralbibliotek afholdes af § 21.91.01. Tilskud til Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig. Dansk Centralbibliotek modtager tilskuddet i 12 lige store månedlige rater, der udbetales forud.

5.3. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2026 og løber indtil den 31. december 2026, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftaleparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen pligt til at indberette opståede ændringer i deres virke, der har betydning for, om støtten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeren. Overordnet gælder det endvidere, at de opstillede resultatkrav og resultatmål tager udgangspunkt i hele Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs virke og er således ikke alene baseret på det af Sydslesvigudvalget besluttede driftstilskud. Som følge deraf vil evt. ændringer i den økonomiske ramme have indflydelse på graden af målopfyldelse.

5.4. Resultatvurdering og opfølgning

Årlig vurdering af resultatkrav og -mål

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig skal for 2026 til Sydslesvigudvalget og Kulturministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Undervisningsministeriets anvendelse senest 1. juni 2027. Sammen med årsregnskab og revisionsprotokollat indsendes ledelsens stillingtagen. Ledelsens stillingtagen skal være underskrevet af ledelsen. Af ledelsens stillingtagen skal det fremgå, hvordan ledelsen forholder sig til revisors evt. anbefalinger og kritiske bemærkninger i revisionsprotokollatet for det pågældende år. Undervisningsministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19.

Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen. Drøftelse tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor målopfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Dansk Centralbibliotek derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde senest den 15. juli 2026. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig afrapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

Bekræftelse af igangværende aktivitet

Endvidere skal Dansk Centralbibliotek senest to uger forud for hver tilskudsudbetaling til Sydslesvigudvalgets sekretariat fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål- og resultatkrav, jf. Sydslesviglovens § 12 stk. 7.

5.5. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftaleparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

5.6. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med de relevante underskrifter, jf. vedtægterne. Årsrapporten udarbejdes i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.m., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget, jf. seneste bekendtgørelse 2015, jf. efterfølgende bilag om regnskabspraksis.

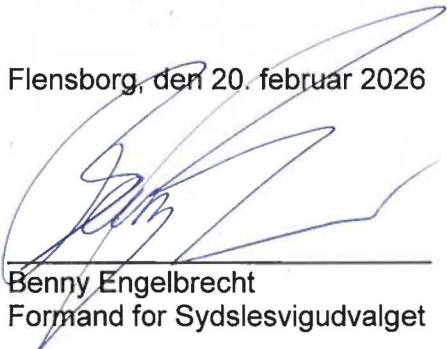
5.7. Misligholdelse/opfølgning

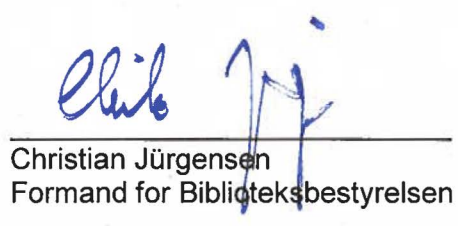
Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20, stk. 2.

5.8. Opsigelse

Opsigelse i forbindelse med misligholdes af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Flensborg, den 20. februar 2026

Benny Engelbrecht
Formand for Sydslesvigudvalget

Christian Jürgensen
Formand for Biblioteksbestyrelsen

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. udarbejdes i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Årsregnskabet aflægges i EUR.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Kulturministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår, som de vedrører. I det omfang de modtages som øremærket kapitaltilskud, føres denne indtægt direkte på foreningens egenkapital.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver, indregnes som en indtægt i det fremtidige regnskabsår.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og ikke realiserede transaktioner i fremmed valuta.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger måles til kostpris med tillæg af opskrivninger og med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af eventuel forventet restværdi efter afsluttet brugstid.

Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivningen.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af eventuel forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt.

Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivningen.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvor brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig, og den enkelte bestanddel udgør en væsentlig del af den samlede kostpris.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Brugstid
Bygninger	50 år
Inventar	4 år
IT-udstyr	3 år
Biler og busser	4-10 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse eller udrangering af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes på balancedagen for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis det er tilfældet, foretages nedskrivning, der udgiftsføres i resultatopgørelsen.

Småaktiver med en forventet levetid under 1 år indregnes i anskaffelsesåret som omkostninger i resultatopgørelsen.

Udlånsmaterialer

Udlånsmaterialer omkostningsføres ved anskaffelsen.

Inventar og IT-udstyr

Inventar og IT-udstyr er defineret som DCB's kontoradministrative IT-udstyr og inventar, der er anskaffet til brug for DCB's fremtidige opgavevaretagelse vedrørende produktion af varer, udførelse af tjenesteydelser eller til administrative formål.

Inventar og IT-udstyr omfatter aktiver med enkeltvis kostpris på over 6.500 euro, idet levetiden for disse vurderes at udgøre under et år.

Alle efterfølgende udgifter afholdt på inventar og IT-udstyr udgiftsføres, medmindre de afholdte udgifter er en forbedring, der forøger hovedaktivets funktionalitet væsentligt og denne er vedvarende.

Biler og busser

Biler og busser omfatter DCB's personbiler stillet til rådighed for personale samt bogbusser.

Biler afskrives over 4 år.

Busser afskrives over 10 år.

Værdipapirer

Værdipapirer, der er børsnoterede, optages til dagsværdi. Andre værdipapirer, som ikke er børsnoterede, måles til kostpris. Der nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne måtte være lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominel værdi.

Pensionsforpligtelser

Under hensættelser er der indregnet den aktuarmæssige beregnede forpligtelse til at yde medarbejdere pension, i det omfang denne pensionsforpligtelse ikke er afdækket af tredjepart.

Gæld

Gældsforpligtelser, herunder forpligtelser over for medarbejdere og kreditorer, er indregnet og målt til nominel værdi.

Lån, ydet mod pant i foreningens ejendomme, optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.